

[Morten Lange.]

udnyttelse. Det er et overordentlig vigtigt led, og det principielle sigte bag lovforslaget må naturligvis have mit partis sympati.

Det er et nyt område, vi er i gang med at lovgive for, og det bliver derfor naturligvis nødvendigt, at vi ved udvalgsbehandlingen får afstukket forholdsvis klare linjer for, hvorledes det pågældende fond skal virke. Det er et meget kort lovforslag, og ministerens bemærkninger til det går i virkeligheden i vid udstrækning ud på at give os lidt oplysninger om forholdene i andre lande. Der er ikke så forfærdelig megen vejledning i, hvorledes man har tænkt sig fondet administreret, men det er efter min opfattelse et spørgsmål, som vi kan få et temmelig betydeligt udbytte af at behandle nærmere i udvalget. Jeg skal derfor ikke gå i detaljer med disse problemer, blot fremdrage nogle af dem.

Det vil formodentlig være inden for fondets rammer, hvis man lader en del af de opgaver, der bliver taget op, udføre som kontraktforskning, således at de rent faktisk udføres som forskning på institutter under Akademiet for de tekniske Videnskaber, som har personel og maskiner til det, men for den pågældende producents risiko og for midler, der bliver udlånt fra det nye fond. Det er ikke klart efter lovforslaget, om en sådan procedure er forudset, men jeg vil anse det for at være sundt, om den var det, fordi jeg vil have min skepsis over for, om industrien i al almindelighed besidder kvalificerede forskerkræfter og tilstrækkeligt forskelligt videnskabeligt materiel til at kunne løse en lang række opgaver. Naturligvis er der enkelte industrier, som er tilstrækkeligt veludviklede i den henseende, men jeg tror nok, det vil vise sig at være en god ordning, hvis vi i så vid udstrækning som muligt kan få industriforskningen henlagt til de nævnte særlige institutter eller tilsvarende institutter, der er specielt indrettet på forskningsopgaver. Det er jo altid noget, som er forbundet med meget store udgifter, at tage et større forskningsarbejde op, og det ville være særdeles uheldigt, om disse udgifter i alt for høj grad gik til erhvervelse af maskiner i flere eksemplarer, når vi kunne nøjes med én o. s. v.

Jeg ser også med en lille smule bekymring

på de lempelige vilkår, lånene skal ydes på i tilfælde af, at forskningen ikke giver nogen påviselige resultater. Jeg er enig med hr. Knud Thomsen, når han, så vidt jeg forstod ham, nærmest konkluderede, at nogle resultater kom der vel nok ud af det alligevel; selv i de tilfælde, hvor det tilsyneladende var mislykkedes, havde man jo nok erhvervet sig en hel del erfaring under alle omstændigheder, så jeg tror nok, at denne moratorieordning skal anvendes med en vis forsigtighed.

Jeg skal yderligere lægge mig op ad det ærede medlem hr. Knud Thomsens afslutning i talen, nemlig den forsigtige velvilje. Jeg har en stor velvilje over for de principper, lovforslaget bygger på. Jeg har lidt mere forsigtig velvilje over for det administrationskema, der er stillet op, fordi det foreløbig forekommer mig at være forholdsvis svagt udarbejdet, men jeg skal gerne give tilsagn om en villig behandling i udvalget, for jeg tror, at de ting, lovforslaget sigter på, afgjort er af stor betydning.

Rimstad: Vi mener inden for vort parti, at det er et anvendeligt lovforslag, den højtærede undervisningsminister her har lagt på bordet. Med baggrund i det teknisk-videnskabelige forskningsråd og den teknisk-videnskabelige fond foreslår man nu en nydannelse under navnet statens lånefond for erhvervsforskning.

Jeg havde gerne set, at denne nye landvindings navn havde fået en lidt anden drejning, så det bedre dækkede det, som er lovforslagets kontante hensigt. Jeg ville have foretrukket et navn som statens lånefond for produktionsteknisk udvikling, fordi der bør lægges en særlig vægt på ordet udvikling, der bedre dækker det, der foregår inden for produktion og industri, end det lidt mere højtidelige ord forskning, som mange gange bliver misbrugt, og som i de flestes bevidsthed er stærkere knyttet til begrebet videnskab end til produktionen. Men kært barn kan jo have mange navne, og hvis betegnelsen ikke i dette tilfælde holder netop de folk tilbage, som det er tanken at lånefondet skal have kontakt med, gør et navn jo ikke så meget til sagen.

Tanken er altså at stille et beløb på foreløbig mellem 5 og 10 mill. kr. om året til rådighed som lån for nogle store udviklings-